

10. INTERNATIONAAL HANDELSRECHT EN ARBITRAGE/DROIT DU COMMERCE INTERNATIONAL ET ARBITRAGE

Wetgeving/Législation

BURGERLIJK RECHT

Bijzondere overeenkomsten – Koop-verkoop – Internationale koop

Scandinavische landen overwegen toetreding tot Deel II van het Weens Koopverdrag

Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden zijn de enige vier landen die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid voorzien in artikel 92 van het Weens Koopverdrag (CISG) om de toepassing van Deel II van het Verdrag uit te sluiten. Dit Deel II (art. 14-24) bevat de regels over contractsluiting. Bij de ondertekening van het Verdrag waren de Scandinavische landen van mening dat de regels over de herroepbaarheid van een aanbod (art. 16) te ver gingen. Bovendien zouden regels die enkel betrekking hebben op contractsluiting, maar niet op de geldigheid van het contract tot onzekerheid leiden.

Meteen rees er veel kritiek op deze uitsluiting en haar motieven. De uitsluiting kon overigens niet verhinderen dat Deel II soms toch van toepassing was in de Scandinavische landen. Artikel 1 CISG vereist voor de toepassing van het verdrag immers niet noodzakelijk dat zowel koper als verkoper in een verdragsstaat gevestigd zijn. Daarom kan Deel II van het verdrag in bepaalde gevallen ook toegepast worden in een staat die wat dat Deel betreft geacht wordt geen verdragsstaat te zijn, nl. indien het toepasselijke IPR verwijst naar het recht van een verdragsstaat die Deel II niet heeft uitgesloten.

Nu hebben de ministers van Justitie van Denemarken, Finland en Zweden aangekondigd dat ze de verklaring op grond van artikel 92 zullen intrekken. Vanaf 2011 zullen deze landen dan ook lid zijn van Deel II. Noorwegen overweegt stappen in dezelfde richting te nemen.

Kristof Cox
Legal consultant Deloitte, Researcher K.U.Leuven

Rechtspraak/ Jurisprudence

HOF VAN CASSATIE 29 MEI 2009

ARBITRAGE

Algemeen (arbitrage) – Insolventie – Faillissement

*Arrest 29 mei 2009 (C060264N, www.juridat.be),
Euromachines/LAG Trailers*

*Arrest 6 mei (nr. 08-10.281), Mandataires judiciaires
associés/International Company for Commercial
Exchanges Income*

Belgisch en Frans Hof van Cassatie spreken zich uit over het lot van arbitrage in geval van faillissement

In deze tijden van crisis rijst geregeld de vraag wat het lot is van een arbitrageovereenkomst, een arbitrageprocedure of een arbitrale uitspraak bij faillissement van één van de partijen. Het Belgische en het Franse Hof van Cassatie bogen zich in mei 2009 beiden over zulke vragen.

In *Euromachines / LAG Trailers* argumenteerde de curator van Euromachines dat de kosten voor het instellen van een arbitrageprocedure een flink gedeelte van de gerealiseerde activa zouden opsloppen, wat nadelig zou zijn voor de bevoorrechte schuldeisers. Door toch aan te dringen op arbitrage terwijl Euromachines de facto onvermogend was, zou LAG Trailers rechtsmisbruik plegen. Bovendien zou deze houding Euromachines het recht op toegang tot de rechter ontnemen, wat een schending uitmaakt van artikel 6 EVRM. Het hof van beroep te Gent veegde deze argumenten van tafel, onder meer omdat de curator de kosten van de arbitrage te hoog inschatte (Gent 21 februari 2006, *RW* 2009-10, nr. 7, 279, noot E. DIRIX, "Arbitragebeding en ontoereikende faillissementsboedel"). Het Hof van Cassatie verwierp de middelen tot vernietiging van dit arrest.

Eerder die maand boog het Franse Hof van Cassatie zich in *Mandataires judiciaires associés / International Company for Commercial Exchanges Income* over een arrest van het hof van beroep te Parijs dat een arbitrale uitspraak tegen een gefailleerde uitvoerbaar verklaarde. Volgens het Hof van Cassatie mocht het arrest op grond van *estoppel* besluiten dat de curator voor de rechter geen bezwaren tegen de arbitrale procedure meer kon opwer-

pen. De tegenpartij had immers geargumenteed dat de curator afstand van recht had gedaan, aangezien hij afdoende ingelicht was over de arbitrale procedure, maar er bewust niet aan had deelgenomen. Om dezelfde reden was het feit dat het scheidsgerecht bij het hervatten van de procedure de curator niet bij gerechtsdeurwaardersexploot had opgeroepen geen bezwaar. Verder had het hof van beroep de tenuitvoerlegging ook niet moeten weigeren omdat het scheidsgerecht beslist had geen mondelinge debatten te organiseren. Dit was mogelijk op grond van het arbitragereglement en de curator had hierover geen bezwaren geuit. Toch verbrak het Hof van Cassatie uiteindelijk de tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak. Op grond van artikel L. 621-41 van de Code de

commerce moeten alle lopende procedures bij de opening van het faillissement geschorst worden. Na de schuldaangifte wordt de procedure van rechtswege heropend. De rechter of arbiter mag dan echter enkel nog het bestaan en de omvang van de schuld bepalen, maar mag geen veroordeling meer uitspreken. Deze regels raken volgens het Hof van Cassatie de interne en de internationale openbare orde. Omdat de arbitrale uitspraak de gefailleerde toch beval te betalen, had het hof van beroep de tenuitvoerlegging niet mogen bevestigen.

Kristof Cox

Legal consultant Deloitte, Researcher K.U.Leuven